

Piotr Gajda

Sulejów-Podklasztorze, gm. Sulejów,
woj. piotrkowskie, st. 1 (AZP 75-5/6)

Informator Archeologiczny : badania 22, 137

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Sulejów- Podklasztorze,
gm. Sulejów,
woj. piotrkowskie
st. 1 AZP 75-5/6**

**Muzeum Okręgowe
w Piotrkowie Trybunalskim**

Badania prowadził mgr Piotr Gajda. Finansował WKZ w Piotrkowie Tryb. Klasztor OO Cystersów - odkrywki archeologiczno-architektoniczne.

W związku z planowaną rewaloryzacją obiektu założono 3 wykopy w obrębie claustrium klasztoru oraz 2 wykopy w budynku gospodarczym (tzw. "stara plebania"). Łącznie przebadano obszar o pow. 80 m².

W wykopie nr XLV odsłonięto pozostałości krużganków gotyckich i barokowych. W wykopie XLVI, zlokalizowanym w refektarzu, odkryto mury z kamienia wapiennego, które można interpretować jako późnośredniowieczny mur obronny pierwszego etapu inkastellacji klasztoru (II poł. XV w.). Do muru dowiązana została ściana będąca najprawdopodobniej pozostałością po piwnicy znajdującej się pod późnośredniowiecznym refektarzem. Po zewnętrznej stronie muru obronnego odnaleziono duże ilości ceramiki późnośredniowiecznej i nowożytniej (XV-XVIII w.) oraz duże ilości kości zwierzęcych i łusek rybich (jesiotra, karpia, okonia). W budynku zamykającym claustrium klasztorne od zachodu (skrzydło konwersów) odgruzowano dwa pomieszczenia (wykop nr XLVII). Odsłonięto tam renesansową sień przebudowaną w baroku, szyb klatki schodowej oraz piwnicę. Piwnice w tym skrzydle klasztoru zasypywane były stopniowo w XIX i XX w., natomiast budynek uległ destrukcji w XX w.

W wykopie nr XLVIII założonym na zewnątrz budynku gospodarczego odsłonięto mury fundamentowe z kamienia wapiennego. W wykopie nr XLIX położonym wewnątrz budynku, odkryto fragmenty muru z dużych kamieni narzułowych biegącego pod kątem w stosunku do murów "starej plebanii". W obu wykopach wystąpiły duże ilości ceramiki (fragmenty naczyń i kaflów) datowanych na XVI-XVIII w.

Materiały znajdującą się w Muzeum PTTK w Sulejowie Podklasztorzu.

Suraz, woj. białostockie, st. 3 - patrz okres halszacki.

Sypniewo, woj. ostrołęckie - patrz wczesne średniowiecze.

Szczecin - Stare Miasto - Podzamcze - patrz wczesne średniowiecze.

Szczecin - Stare Miasto

**PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Oddział w Szczecinie**

Badania pod kierownictwem dr Eugeniusza Ciołłwego (autora sprawozdania) prowadzili mgr Roman Kamiński, mgr Mirosław Marcinkowski, mgr Sławomir Słowński, mgr Anna Uciechowska-Gawron i mgr Eugeniusz Wilgocki. Finansował WKZ Szczecin. Trzeci sezon badań. Miasto wczesnośredniowieczne, późnośredniowieczne (lokalijne) i nowożytne.

Kontynuowano badania w obrębie zachodniej części kwartału V usytuowanej przy ul. Panieńskiej (posesje nr 36-40). Badania przeprowadzono w wykopach o łącznej powierzchni 1000 m².

Panieńska nr 36: Ponieważ badania w 1987 r. nie wyjaśniły całkowicie zagadnienia średniowiecznej i nowożytnej zabudowy posesji trzeba było założyć dodatkowe wykopy w południowo-wschodniej części. Odsłonięto (od strony wnętrza) część fundamentu ściany północnej kamienicy stwierdzając liczne przebudowy. Stosunkowo dobrze zarysował się zaskł kamienicy w okresie renesansu. Była ona wyraźnie mniejsza od późniejszej. Związana z nią warstwa spalenizny wskazuje, że łowarzysząca jej zabudowa gospodarcza (drewniana) uległa pożarowi. Mogło to mieć miejsce, jak wskazuje materiał zabytkowy, w końcu XVII lub na początku XVIII w. W tym samym czasie kamienica została przebudowana i dotrwała w tym samym gabarycie do 1944 r. Wielkość kamienicy renesansowej była zbliżona do starszej późnogotyckiej, na co wskazują relikty zachowane w dolnych partiach fundamentu.

Poniżej poziomów użytkowych kamienie murowanych natrafiono na narożnik budowli zrębowej, którą wstępnie można datować na XIII-XIV wiek. Z budynkiem tym łączy się wielkie skupisko ścinków skóry sugerujące istnienie w tym miejscu warsztatu szewskiego. W zachodniej części wykopu natrafiono na kontynuację budynku zrębowego, odkrytego już wcześniej, a datowanego wstępnie na drugą połowę XII w. Badania w obrębie posesji 36 zakończono z powodu groźby zawalenia murów i silnych zniszczeń wkopami fundamentowymi.

Panieńska nr 37: Badania prowadzono we wnętrzu budynku i na podwórku. We wnętrzu budynku przebadano kilka poziomów związanych z jego użytkowaniem i przebudowaniami. W obrębie podwórka odsłonięto kolistą murowaną latrynę z XVII-XVIII w., oraz wcześniejsze latryny późnośredniowieczne. Ponadto uchwycono na dużej przestrzeni dobrze zachowany